

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: X, narozen X, státní příslušnost X
hlášen k pobytu: X

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného správního orgánu

takto:

- I. Žalovanému se ukládá povinnost vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 8. 10. 2021 do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je povinen do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 259 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, která má spočívat v tom, že žalovaný poté, co soud zrušil rozhodnutí o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ve věci znovu dosud nerozhodl, ačkoliv pro vydání rozhodnutí uplynula zákonná lhůta a žalobce vyčerpal prostředek na ochranu proti nečinnosti u správního orgánu.

II.

Obsah žaloby a související vyjádření

2. Žalobce ve své žalobě uvádí, že dne 8. 10. 2021 podal u žalovaného žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 14. 12. 2021, č. j. OAM-850/ZA-ZA11-LE26-2021, tak, že se žádost podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) zamítá jako zjevně nedůvodná. Proti citovanému rozhodnutí brojil žalobce žalobou u Krajského soudu v Brně. Ten dne 20. 10. 2022 vydal rozsudek č. j. 34 Az 4/2022-44, jímž citované rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Rozsudek nabyl právní moci k 31. 10. 2022. Proti rozsudku nebyla podána kasační stížnost.
3. Dále žalobce konstatuje, že dne 3. 5. 2023 proto podal k ministru vnitra žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu v souladu s § 80 odst. 1 správního řádu. Na ni však až do dne podání žaloby nedostal odpověď.
4. Žalovaný dle názoru žalobce porušil:
 - § 27 odst. 1 zákona o azylu, neboť rozhodnutí o mezinárodní ochraně nevydal ve lhůtě 6 měsíců od vrácení věci soudem,
 - čl. 31 odst. 2 směrnice Evropského Parlamentu a Rady ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (přepřpracované znění) (tzv. Procedurální směrnice), neboť nepostupuje tak, aby bylo rozhodnutí vydáno co nejdříve.
5. Dle žalobce ode dne 31. 10. 2022 počala běžet nová šestiměsíční lhůta pro vydání rozhodnutí dle § 27 odst. 1 zákona o azylu. Žalobci je známo, že správní orgán je dle § 27 odst. 2 a 3 zákona o azylu oprávněn lhůtu pro vydání rozhodnutí prodloužit a to dokonce opakovaně. Pokud tak učiní, je nicméně povinen o této skutečnosti účastníka řízení vyrozumět a sdělit mu důvody pro takový postup. Žádné takové vyrozumění však účastník řízení ke dni podání této žaloby neobdržel. Žalobce proto konstatuje, že lhůta pro vydání rozhodnutí tedy marně uplynula dne 30. 4. 2023.
6. Žalobce sám ve věci vyvíjel značnou procesní aktivitu. Dne 25. 1. 2023 se obrátil na správní orgán a předložil mu několik podkladů ohledně aktuální situace hnutí stoupenců X, jehož je členem, v zemi původu. Dne 3. 5. 2023 správnímu orgánu předložil seznam politických vězňů v X, přičemž správnímu orgánu jmenoval ty, které osobně zná. Je pravda, že dne 27. 7. 2023 byl s žalobcem proveden pohovor ve věci jeho žádosti. To nicméně nemění nic na Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

tom, že tento úkon byl učiněn až tři měsíce po lhůtě pro vydání rozhodnutí, kterou správní orgán zákonem předepsaným způsobem neprodloužil. Tedy žalovaný správní orgán je nadále nečinný, respektive nečinní kroky pro to, aby rozhodnutí bylo vydáno ve smyslu Procedurální směrnice co nejdříve. Dopady nečinnosti přitom mají zásadní dopad do právního postavení žalobce, neboť nečinností správního orgánu se žalobce dlouhodobě nachází v neutěšeném právním postavení. Žalobce neví, zda bude moci na území ČR dlouhodobě zůstat či nikoliv. Žije tak v permanentní nejistotě, což ho samo o sobě psychicky značně tíží. Zároveň má v praxi problém nalézt zaměstnání. Průkaz žadatele o mezinárodní ochranu (který je v podstatě pouhou papírovou kartou s jednou stranou laminování) není ze strany řady zaměstnavatelů považován za věrohodný. Ministerstvo vnitra mu navíc opakovaně prodlužuje tento průkaz na pouhých několik měsíců. To žalobci opět brání v nalezení stabilního zaměstnání a neposkytuje mu dostatečnou stabilitu pro to, aby se mohl řádně integrovat do české společnosti.

7. Žalobce navrhuje, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnutí do 30 dnů od nabytí právní moci rozsudku.
8. Žalovaný ve svém vyjádření nejprve shrnuje obsah žaloby a následně konstatuje, že ve věci nečinný není a prováděl a provádí veškeré nezbytné úkony za účelem vydání rozhodnutí ve věci žádosti jmenovaného o mezinárodní ochranu, které vydá v nejbližším možném termínu. Dále poukazuje na to, že lhůta pro vydání rozhodnutí byla prodloužena nejprve do 30. 7. 2023 a následně do 30. 10. 2023.
9. Žalovaný navrhuje žalobu v celém rozsahu zamítnout.

III.

Posouzení žaloby

10. Městský soud v Praze nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu a shledal, že žaloba byla podána včas (§ 80 odst. 1 s. ř. s.). Zároveň žalobce bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.), když správní spis obsahuje žádost žalobce ze dne 3. 5. 2023 o uplatnění opatření proti nečinnosti a současně neobsahuje žádné rozhodnutí o této žádosti.
11. Soud přezkoumal tvrzenou nečinnost žalovaného a vycházel přitom ze zjištěného skutkového stavu, který tu byl v době ke dni tohoto rozhodnutí (§ 81 odst. 1 s. ř. s.).
12. Aby dostál právě uvedenému pravidlu, obrátil se soud dne 16. 1. 2024 telefonicky na žalovaného za účelem zjištění aktuálního stavu posuzovaného řízení. Žalovaný sdělil, že v posuzované věci dosud nebylo vydáno rozhodnutí a ani nijak nebyl doplněn správní spis.
13. Soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, protože žádná ze stran s takovým postupem nevyjádřila nesouhlas.
14. Žaloba je důvodná.
15. Podle § 27 odst. 1 zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 *rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nestanoví-li tento zákon jinak, vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 6 měsíců ode dne, kdy byly poskytnuty údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí soudu o zrušení rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany a o vrácení k novému projednání.*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

16. Podle odst. 2 téhož ustanovení *lhůtu pro vydání rozhodnutí podle odstavce 1 lze prodloužit až o 9 měsíců, pokud*
- a) jde o případy věcně nebo právně složité,*
 - b) je současně podán velký počet žádostí o udělení mezinárodní ochrany, nebo*
 - c) žadatel o udělení mezinárodní ochrany neplní povinnosti podle tohoto zákona, a proto nelze rozhodnout ve lhůtě podle odstavce 1.*
17. Podle odst. 3 téhož ustanovení, *pokud je to nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, lze výjimečně prodloužit lhůtu podle odstavce 2 až o 3 měsíce.*
18. Podle odst. 4 téhož ustanovení *ministerstvo účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany písemně vyrozumí o prodloužení lhůty podle odstavců 2 a 3 a odůvodní takový postup.*
19. Soud se při posuzování nečinnosti žalovaného a její zákonnosti nejprve zabýval otázkou prodloužování lhůty pro vydání rozhodnutí. Tato lhůta byla prodloužena vyrozuměním o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí do 30. 7. 2023 ze dne 25. 4. 2023 a vyrozuměním o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí do 30. 10. 2023 ze dne 28. 7. 2023. Správní spis neobsahuje žádný doklad o tom, že by žalobce byl v souladu s § 27 odst. 4 zákona o azylu písemně vyrozuměn jak o prvním, tak o druhém prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí.
20. Dále soud shledal, že jako důvod prodloužení lhůty je v obou vyrozuměních uvedeno, že si správní orgán obstarává aktuální informace o zemi původu žalobce. Soud má za to, že takto formulované odůvodnění (přičemž odůvodnění je povinnou součástí písemného vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí – viz § 27 odst. 4 zákona o azylu), nelze bez dalšího subsumovat pod žádný ze zákonných důvodů pro prodloužení lhůty reglementovaných v § 27 odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu. Teoreticky by snad takový důvod mohl spadat pod písm. a) citovaného ustanovení (tj. že se jedná o případ věcně nebo právně složitý), to by ovšem musel být v písemném vyrozumění blíže rozveden, aby bylo jasné patrné, že se skutečně jedná o případ věcně nebo právně složitý. To jen ze samotné potřeby obstarat aktuální informace o zemi původu nevyplývá.
21. Lze tak učinit první dílčí závěr, že prodloužování lhůty pro vydání rozhodnutí v posuzované věci se nedělo ze zákonných důvodů, tudíž je nezákonné. Rovněž není doloženo, že by byl žalobce o prodloužení lhůty v souladu se zákonem vyrozumíván.
22. Pokud jde o úkony, které žalovaný po vydání shora specifikovaného rozsudku Krajského soudu v Brně ve věci žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany učinil, dokumentuje správní spis tyto úkony (uvedeny v pořadí, jak jsou řazeny ve správním spisu):
- předvolání žalobce k seznámení podklady pro vydání rozhodnutí ze dne 15. 12. 2022;
 - hodnocení X jako bezpečné země původu ze dne 27. 10. 2022;
 - protokol o seznámení z podklady rozhodnutí ze dne 9. 1. 2023;
 - vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí do 30. 7. 2023 ze dne 25. 4. 2023;
 - předvolání k pohovoru ze dne 21. 6. 2023;
 - protokol o doplňujícím pohovoru ze dne 27. 7. 2023;

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

- vyrozumění o prodloužení lhůty pro vydání rozhodnutí do 30. 10. 2023 ze dne 28. 7. 2023.
23. Z právě uvedeného soud dospěl k druhému dílčímu závěru, že v rámci správního řízení žalovaný průběžně neprováděl úkony směřující k vydání rozhodnutí ve věci. Nelze usoudit na vysoký počet takovýchto úkonů, které by na sebe bez větších prodlev časově navazovaly. Nelze vypočítávat adekvátní aktivitu žalovaného směřující k rozhodnutí věci. Dokonce z obsahu správního spisu ve spojení s telefonickým vyjádřením žalovaného ze dne 16. 1. 2024 plyne, že od 28. 7. 2023 nebyl ve věci učiněn žalovaným žádný úkon. Na pováženou je pak skutečnost, že ačkoli žalovaný se při prodloužování lhůty pro vydání rozhodnutí opakovaně odvolával na potřebu obstarat si aktuální informace o zemi původu, správní spis neobsahuje po prvním ani po druhém prodloužení lhůty vůbec nic, co by dokumentovalo, že žalovaný ony informace skutečně obstarává (jak, u koho, které informace). Jediné informace v tomto směru do spisu doložil žalobce, avšak není z obsahu správního spisu patrné, že by s nimi žalovaný jakkoli nakládal (zpracovával je, vyhodnocoval, ba není ani patrné, že by je nechal přeložit z cizího jazyka do jazyka úředního).
24. Oba dílčí závěry vedou k celkovému zhodnocení, že žalovaný je ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 8. 10. 2021 nečinný a že se jedná o nečinnost nezákonnou.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

25. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 81 odst. 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnout o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany podané dne 8. 10. 2021. Lhůtu pro vydání rozhodnutí soud stanovil tak, aby v souladu s § 81 odst. 2 *in fine* s. ř. s. nepřekračovala lhůtu stanovenou zákonem o azylu. Současně ji stanovil v souladu s žalobním žádáním (petitem), přičemž přihlédl k tomu, že žalobcem žádanou lhůtu žalovaný ve vyjádření k žalobě pro případ, že by žalobě bylo vyhověno, nijak nerozporoval, ač mu v tom nic nebránilo.
26. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Soud proto přiznal žalobci, který byl v řízení zcela úspěšný, nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 259 Kč. Tyto náklady jsou představovány poštovným a v této souhrnné výši vyplývají z obsahu soudního spisu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. ledna 2024

Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.